

Handläggare
Maria Haskas
Telefon: 0850815087

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2021-03-18

Remiss Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd (SOU2020:78)

Svar på remiss KS 2021/155 från kommunstyrelsen
Stockholms stad

Förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

I ett betänkande från Miljödepartementet föreslås en ökad differentiering av strandskyddet som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringsstryck. Förvaltningen vill påtala att även små vattendrag och vatten på landsbygden kan behöva skyddas då olika typer av biotoper och spridningsvägar behövs för att säkra den biologiska mångfalden. Det som sker i landsbygden påverkar också Stockholm. Gällande digitalisering av strandskyddet ställer sig förvaltningen positiv till förslaget. Förvaltningen anser att förslaget om att förtydliga lagtexten om att strandskyddsdispens ska tillämpas särskilt restriktivt i områden med hög exploateringsgrad och med särskild betydelse för djur- och växtlivet är bra.

Bakgrund

Miljödepartementet har skickat betänkandet ”Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd” på remiss till Stockholms stad. Kommunstyrelsen har i sin tur skickat den på remiss till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, idrottsnämnden, Stockholms stadshus AB samt Spånga-Tensta, Södermalms och Skarpnäcks stadsdelsnämnder. Remissvaret ska vara KF/KS kansli tillhanda senast 2021-03-22.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab och har behandlats i förvaltningsgrupp och pensionärsråd 2021-03-11.

Ärendet

Den 4 juli 2019 bemyndigade regeringen chefen för Miljödepartementet att ge en särskild utredare i uppdrag att se över strandskyddet. Regeringen beslutade samtidigt om kommittédirektiv för utredningen (dir.2019:41). Utredningen har antagit namnet Utredningen om översyn av strandskyddet (M 2019:01). Förslag om förändringar i lagar och förordningar ska enligt det så kallade Januariavtalet träda i kraft den 1 januari 2022.

Utredningens uppdrag

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som medför att strandskyddet i miljöbalken görs om i grunden. Det ska ske genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringsstryck. Det ska bli enklare att bygga strandnära i landsbygdsområden. Förslagen ska på det sättet syfta till att förbättra förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringsstryck. Förslagen ska också syfta till att bibehålla eller förstärka strandskyddet för att värna obrutna strandlinjer, den allemansrättsliga tillgängligheten och miljön i starkt exploaterade områden.

Strandskyddslagstiftningen

Strandskyddslagstiftningen, som infördes på 1950-talet, syftade till att trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv vid hav, insjöar och vattendrag för allmänheten. Sedan 1994 ska strandskyddet dessutom syfta till att bevara goda livsvillkor för växter och djur på land och i vatten. Strandskyddet innebär att det är otillåtet att uppföra nya byggnader och vidta vissa åtgärder inom strandskyddsområdet (i regel 100 meter från strandlinjen).

Utredningens förslag

Utredningen föreslår att det generella strandskyddet vid små sjöar och vattendrag ska tas bort. Förslaget ska gälla för sjöar vars yta är högst 1 hektar och vattendrag som är upp till 2 meter breda. Utredningen föreslår även att anlagda vatten i form av exempelvis sjöar, dammar och våtmarker som har tillkommit efter 1975 inte ska omfattas av något generellt strandskydd.

Vidare ska enligt utredningens förslag länsstyrelserna få i uppdrag att kartlägga var strandskyddet gäller och samordna att informationen tillgängliggörs på ett digitalt verktyg inom två år från att de föreslagna strandskyddsreglerna träder ikraft. Utredningen föreslår att en differentiering av strandskyddet ska genomföras genom att beslut om lättnader i strandskyddet får tas på en lokal och regional nivå. Det ska bli lättare att bygga i 'landsbygdsområden' som i lagtext ska definieras som områden med god tillgång på obebyggd mark, där det inte finns en stor efterfrågan på mark för bebyggelse och som inte är av särskild betydelse för något av strandskyddets syften.

Enligt utredningen kan strandskyddet behöva förstärkas i tätbefolkade områden med hög exploatering och där möjligheterna till allemansrättslig tillgång och utrymmen för djur och växter är eller börjar bli begränsade, såsom exempelvis i städer eller andra större tätorter där exploateringsgraden och befolkningstätheten är eller börjar bli hög. Utredningen föreslår att det ska förtydligas i lagtext att de särskilda skälen som kan motivera strandskyddsdispens ska tillämpas särskilt restriktivt i områden med hög exploateringsgrad och i vattenområden som har särskild betydelse för djur- och växtlivet.

Synpunkter och förslag

Förslagen som presenteras i utredningen kommer framförallt att medföra positiva effekter för företag och enskilda i landsbygdsområden. Skarpnäcks stadsdelsområde berörs inte direkt av förslaget som rör lättnader för landsbygdsområden att upphäva strandskydd. Skarpnäck berörs inte heller av förslaget om ett generellt slopande av strandskyddet vid små sjöar och vattendrag då stadsdelsområdets sjöar/vattendrag är större än 1 hektar.

Förvaltningen vill påtala att även små vattendrag och vatten på landsbygden kan behöva skyddas då olika typer av biotoper finns där och det behövs spridningsvägar som ger olika arter möjlighet att förflytta sig mellan olika livsmiljöer. Enligt stadens handlingsplan för biologisk mångfald är Stockholms blågröna infrastruktur stadens högst prioriterade naturkvalitet. Den ingår också i den mer storskaliga regionala blågröna strukturen över kommungränserna. Förlusten av biologisk mångfald nationellt och globalt är i dagsläget en av våra största utmaningar och för att skydda och gynna den krävs att åtgärder vidtas på alla nivåer. Därför påverkar det som händer i landsbygden även Stockholm.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om digitalisering av strandskyddet då det skulle bidra till enklare administration, större transparens och rättssäker handläggning.

Som en del av Stockholms stad har Skarpnäck en hög stadsbyggnadstakt för att säkerställa bostäder och samhällsfunktioner för invånarna. Naturen och vattnet har en stor betydelse för stadsdelsområdet. När stadsdelsområdet växer och blir tätare behöver de blågröna miljöerna utvecklas i samspel med bebyggelsen. En ökande befolkning har behov av rekreationsområden, grönska och vatten av god kvalitet. De större vattendragen som finns i stadsdelsområdet omfattas av naturreservat och är på så sätt skyddade mot exploatering. Förvaltningen anser att förslaget om att förtydliga lagtexten om att strandskyddsdispens ska tillämpas särskilt restriktivt i områden med hög exploateringsgrad och i vattenområden som har särskild betydelse för djur- och växtlivet är bra.

Maria Mathiasson Laxvik
Stadsdelsdirektör

Bilagor

Betänkandet ”Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd”

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2021-02-19